

ENEKO FUENTES SANCHO

L.H. 3.zikloa

"Zaletasuna-irakurtzea
gustoko dut"

BIHOTZAK EGITEKO MAKINA

BIHOTZAK EGITEKO MAKINA

Beren behin Pepe ikertzailea 23 urteko nortiz bat; erantzutzen

du.

-Aldor osoetan amai oria gribel hantza du, bider behatzeari den gribellazuna.
Eta egun berdintz arazo hori kargatuko nukina?

Deutxela eta baptoaren hori zu:

Bi hilabete leunen portu endoreo txikainak

Izen bidezko biler zude kulturak,

eta eta bantxion hori Afrika austrion

baten batzuek dir zebakeela.

Harrango eguneari Afrika asteira ten,

Bizi bere langutzale biharketan,

Holden zoruan, langile batek ikari

eztertu itsaslekuaren harrapatzan eta hori

esa nidan:

-Zeragutik zaudete txikainak harrapatzeko? Ez al

dakine agotie baliatu dela da?

-Bai baina bere larriak prezio handia du merkatuan erantzunetik.

Perik orduan han proposatu ziren:

Itxaslekuak orka utzen badituen batzen prezioa emango dient.

Oso ondo ineditu zituen Peruren tratua eta berakoa askotan
zitutu, eta ee eskuetara ematen hozka zuen, 5000€ diru asto baitien
Itzalburuak solte ustezkoan, bat hiltsian zagoela konturatu zuen da
asunetakoile auzata biak, bilbora hondu zituen per-pork er tatekak
beste bat hil behark, beraien asmoa beteteko.

- Orain bakarki atxotakarraren onua faltz zigu, esan zion Peruk hore
laguntzalean- eta esperie hau bakarki Txinat gelditu da.
Geliago pertsona gabe Txinarantz dientu ziren. Bidaia lutes egin
ondoren, hizkuntza zioozkela egitea hondi bat hizki zituen eta
giderari gelditu za zer zem.
 - Txinako jauri aberastean bertan bizi da, "Mika jauria" esaten diete,
Mika da Alabakarraren bilduma bakarra duelako.
Hau entzuan jatimina pitz zittian.
 - Alabakarraren bilduma duela?
 - Hauxe da behar duguna!
- Uhi gatarri bementre bertan, hontzen bila etorri gara eta...
- Zelaka egitea hondia duen jauri hauk-Esan zuen Patik-
Zerbitzarien batzuk bullegraino
eraman zituen lagun biak
eta Mika jauriak zera
esan zien.
 - Kiro! gauza bat eskuetara
zistotela esan didate.
 - Bai, hiltzak barritutako maki-
ha egiten nabil eta ador-

beler baton osoa belar duit.

Eau didato zuL daukarria munduko bilduma batarra eta oso garrantzitsua den lez uretat, hobia oso leea egin dugi partekoa. Enango berriñu apur eskerreko genitake, nire amak duen atzoa Xuponteko behar duen da.

- Norki enango dirudalat

- Eskertien dirugu bila jauna

Belar intza lotu ondoren, biekak Herriko bueltatzen, makina batzuen da. Aurrean amarekin proba egin zutene. Hainbat Pene potzten, erakosta ana oso alai jari zetuen eta atzoa kongreditat erosten zituzten gaino bi asto igaro ondoren. Behin beraketa egorera bueltatu zetuen; betelun gorbel....

Ondean Xabierraren tan fiori, pertsona batzuk sentimenduak emi dirala makina batzuk bider kongreditatik eta berarekin deitzena. Olatzantzaia, laguntzaia eskerreko eta maitasuna ematen.

Gerotik Penek hoi egun zuen; mendixa joaten zetuen amarekin, hon-dartzaia, zinmarra igorlekuena...

Batzuetan Penek besala, hurbil dugu arazaren intzibidea eta hurrenagoa kila.

Zinmarra

ANE ITURRIARTE BASTERRETXEA

L.H. 3.zikloa

"Irakurtzea, idaztea et marraztea gustuko ditut"

BAZTERTUTA, ZERGATIK?

BAZTERTUTA, ZERGATIK?

Goiz eder eta eguzkitsu horretan, Melissa Hartley, ilustratzailea errumanian, beltzaren eta begirabedun neskatala goiz jaitsi zen. Kobre handi batzen zinotaz. Alavanusi eginaz, eleojuan neguratu zion: goizko zerbitzak zinen, horaz, alzatzezko ordua. Melissak bere pijama erantsi eta bere eskuaketa uniformea jantzi zuen. Bere etxeko egunetako eskuatenak harrapatu zituen zirkulazioa jasotekoa. Taitsi zenean, gurasoek egitaraidan harrapatu zituen eta hori ekitalera abiatu zion:

- Mesedez, nonikoa da zergatik eztabaida nau? - itzandu zuen.
- Melissa, badakigu gure aita langabeziaren dagoela eta lanik egin ezañ. egin izango dugula elikagaztik erosia. Hau egin ezañ, gure bizia amaituko denenez, Euskal Herriko jaiango osoa, Gernika izeneko herri triki jaurtitu behar - suntsi.
- Zer? - Melissak harritu aurpegizalekin.
- Lass! Iazana. Esan ditutenez, leku zorrotzaria da eta gure gaua degiotuko zailzula. Zoa, maletan egitera; gaua gauean aldiutuko gara-eta?

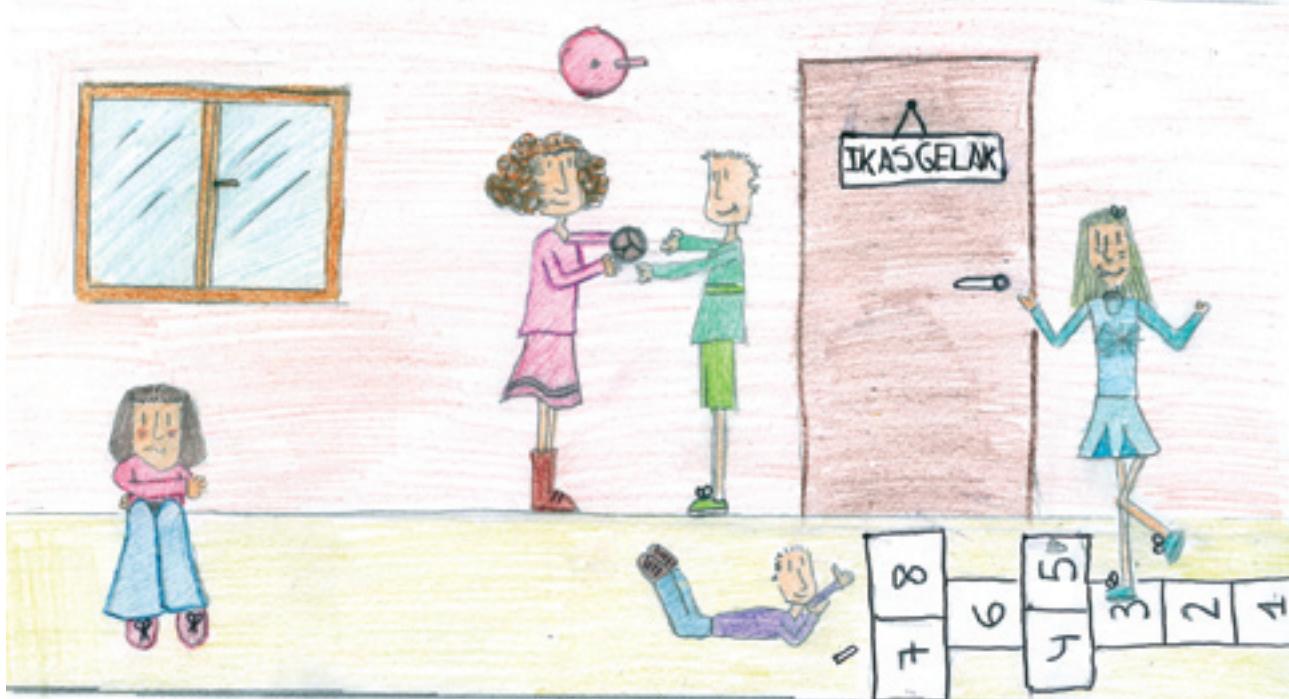
Neskatala, ziztu bizen joan zen maletan egitera. Ondoren, bejak megn arakatz bostita, familia eta lagunak agintuz aurcam aisepenturantz. Hegazkinen, lau bat ordi egin eta heldu ginen leinuko aisepentzia.

Taxisa hartu eta aitak internet bidez alkoholatxo ebena joan ginen. Etxerantziean, segituan gauza egberdin hartz Monturatu nintzen: KLIMA2. Bertako Klima era desberdina zon. Errumanian elurrik egiten zituen neguan; hemen aldiuz, hotz, gutxiago egiten du.

Heldu zen mire ikusen etxeko eguna. Zugendariak, mire ikusgela, lagundu zidan. Beder, andezin arak zepen, Amara izenekoa. Adi-adi entzuten egotzi nintzen arren, ez zuen ezen uertzen. Andereenak hori ikusita, lama izenekoa neska errumanian bati, mire ikusak esker zuen gauza errumaneraz. Aztulzezko esku zuen.

Hemen bigarren oztopoa: MIZKUNTZA. Haren mizkuntza euskara zen, hotz emasak zituen.

Tolosaldion, haietkin joan mintzen jasotzen. Txotxka-montxka endara pista batetik eta zeinu txatxukun diten uztarren genuen. Hesieran, elkarrekin edo txo komunitategen ginen. Egunkari joan ala, ni txatxtegiak sari zinda konturatu mintzen. Dantza txoko saloak hazi berpini lartera, denek egiten zieten arra nire dantza egiteko moduan. Dantza izan zen egun nuen oporragak zituen. Euskaldunen dantzaei, "euskal-dantza" deritzo eta herrialdetako arropa tipikoekin dantzatzen dira.

Gauza berdina geratzen zitzarden janariauekin: boltxonuak, txipiroak... hau da, EUSKAL GASTRONOMIA.

Aste bukaeran, aitak apetitu zidan:

- Nekissa, nola zerbitza eskolan?
- Nekagauzai aita, ondarrak dantza gura ponatu delako. Baia oterrona da, herrialdetako klima, ez dudala gurutze; ez dudala Euskal herriko; Euskal dantza gurapona ematen zaizkidea eta lehengoa janaria mazkagauzira dela. Gaunerak ez wauke lagun toledan emantzen.
- Nekissa, lasai astero-astero Korporadute da dena-eta?

Gauean arago horiei malaindako bat hira eman nizkien eta gurein txatxua haldu mintzen: nire agabekoenean eta janariaugotik baserriaren mundutela.

Geigean, eskolara biziakotz joan nintzen astea begala. Dantzaiko ordua heldu zen:

Klasetako batzuk ikasuneko hazi zituzkien. Momentu horretan baino mina sentitzagaz gain, ikasleak sentitu zuen nire goputz eronan eta horren ondorioz, halekin hizki egin zuen. Zera esan nilen zelion eta erdaroa pixka berekin:

- Aizue zen uste dugu, erraza dela erremaniarioa sarturak utzi eta ikona etorriko, hizkuntza oso bat ikastea, jamaniz aldeago era dantzaik ikastea? Gugtzik otsek gaudete. Zuri nago ez manueta onartzen erremaniarioa beltzaran bat naizelatke. Ba, horrek ez du anduranik **ETUNUDU MONTEM** GARRANTZITUENA PERISONA BATEN BARRUKO ATAIA DA? Persona batzuk ez zaiola polita den edo ez beziatu lehen; horrek ez du itzio. Persona hori maitekorra, estekgarbada... igateak balio du.

Esandakooren aurmarketa egin ondoren, pertsonak geratu ziren. Horrela, aurrezantxean bezkiten nota jasoatu.

ANTXON IRIGORAS

"Handitan rally-etako pilotua izan nahi dut"

XABIER OJANGUREN

"Gauzak asmatzea gustatzen zait"

ABENTURA ZIRRAGARRIA

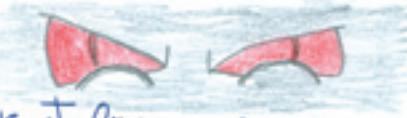

Kaixo, ni Txomin daiz. Miri gauza harriigarri asko geratu zaizkit nire biziTzan, baina orain Kontutukko dizerduna da harriigarriena. 2002. urtean geratu zen hau. Ni, agizero bezolarik Kostolara nindo ala batean zerbaiz entzun nuen eta sustraiha artean argi bat ikusi nuen. Goraxeago beotuki ireki eta gurtzela batean nengotela Konturatua nintzen. Burrotaora hurbildu eta hauxe entzun nuen.

- Best argi urte beharko ditugu Darwin 4-era heltzeko.
- Bai baina gure espaziontziz supersonikoaaren abiadura argiaren abiadura baino 10 aldiz handiagoa da eta horrela atxamago intsiliko gara.

Nire istorian, estrolurutan bi hitz egiten zeuden zeren lehiotik begiratzean espazioa ikusi nuen eta orduan Konturatua nintzen estrolurutan espaziontziz batean nengotela, oso beldurturik nengen eta orduan estrolurutan bat hurbildu zitzaidan (pixa inten zitzaidan) ezer osasun gabe. Hiteca ireki eta espasa mota bat zurriz zidan (hori bai, oso politikoa). Gero saltatua herrira eraman ninduten eta kideko jendeak begi Txarrez begiratzentz ninduten hori bai, oso motzak ziren. Jauzagi batzen aurraera eraman ninduten, gero, atea zaintzen zeuden soldaduak (hala ziruditen) Erregogaren aurraera eraman eta bultzabada bat eman zidaten Rionela esanez.

- Yog horri sugar!
- ...ean zuen eta gero besteari itzulpena egin zuen.

- Errege handiak esan duzu manola bat zarela eta Kartzelara zoazela.

Orduan iñies egiten zaiatu nintzen baina erregearenkin zeuden bi soldaduak argiaren abiaduran, irtezeko atea abiatu ziren eta zehingo duzuenez hurrapatu egin ninduten. Kartzelun baliarrak nengon, jateko oso gustu Txarrelhoa zen, eureki ziotenez "Kaka da zzum" deitzen zen. Egun batean estralurtar bat agertu zen, gartzelakoa atea ireki, eskuistik helduei intzen lagundu zidan ez dakin zergaitik. Inten ginenean, espaziontzia bat hartu eta lagundu egin zidan iñes egiten. Bilartean erregea eta bere soldaduak konturatu egin ziren iñes egin nuela eta orduan eureki eureki ere espazioari bat hartu eta gu hartapatzeko asmoz gure atzerritik abiatu zten. Ezkenean, tiro egin zioten eta espaziontzia erori egin zen. Beste planeta batera orri ginen. Bidri libratu ginen eta orduan galdeatu nion:

- Nola deitzen zara?
- Widgloso deitzen naiz
- Eta galdeatu nion berriz
- Nine hizkuntzan hitz egiten al duzu?
- Bai.

Orduan, zerbaile entzun zen eta nine lagun estralurtar Widglosek Korrika egitego esan zidan. Ni orduan Korrikian egin nuen ez dakin zergaitik, baina azken ginean iberaiki salbatu minduen. Ni atzera begiratu eta animalia arraro bat ikusi nuen eta beelduraren boldurrez (pixa inten zitzaidan berriro ere) animago Korrika egintzen. Ezkenean, portu genuen iñes egitea hori bai ozta-ozta. Widglosek esan zidan

- Uste dut Darwin gaudela

eguzki-sistemuko "Mist" planetan

- Eta zer? osan nion niki

- Planeta honetan animalia arriskutso eneturikoak bizi direla!

Errege maltzurra eta bere soldaduak

gure bila zeuden euren espaziorantzian.

Gure oihaneetik genbiletzala gure espazioriaren bilu bertan
irratia bat aurkitu genuen laguntza eskuzeko. Orduran Widglaaski tiruta
mota amara bat atara zuen eta turutaron musika zo zuen. Baina
dinosauro itxurako pizti bi agentu ziren eta Widglaas horietako
batean montatu zen, eta osan zidan

- Montatu zaldigros galentikoaren ogeinean, hortela arinago
helduko gara.

Ni ere montatu nintzen. Oso erraza zen manegatzea, zaldia bat
bezalakoa zen. Nire osaba Mikelen basorrian zaldia asko dudle.
Baina beltzen geundela errege guiztoak ota bere soldaduak
urre hutsu eta harrapatu egin ginduten. Euren planetako
bidean aindoazela alarmak zo zuen. Estorilurtar horietako
batek eran zigun zulo beltz batera hurbiltzen ari
ginela. Orduran espazioa buruz behera gari eta
zulo beltzak zurgatu ginduen. Begiek ireki nituztenean etxean
nengoien eta orduran konturatutu nintzen Widglaas estorilurtarrak
eta ihusitako guztia ametsa izan zela.

"Ingurumena zaintzeko denok
parte hartu behar dugula
pentsatzen dut"

HAU BAI ABENTURA

HAU BAI ABENTURA!

Maiaten eta Beret anai-aretxak ziren eta oso doantzaileak biak. Orienaren bizi ziren,

- * Beretek 9 urte zituen eta Maiatene 10 urte, eta ziren oske korrelatuen, besti anai-aretxak eduki
et bezala eta zeinbat gertatzen zirenren horri konponatuak joaten ziren bat.

* Aspalditik betiak gurkarien eta liburuen aldetik berri ematen ohi ziren, orain geroz gure
kitxetegatik zuletik zehi. Maiaten eta Beret konturak ziren jendakide gero da: gizakiak kulturan
zueka berria, orozko garrantzileko zehi, eta zehi dagoenak. Besti batek, berezide konpondu nahi; euren
ezinak eta burruanina martien jani zuten. Entziklopedia eta ordenagailun oihane garrantzien oso
gizaki sailuk ziren liburuen horri zirene da hondak harrengi atxien: dezena estrategiean dagok
oxigeno berezi batek erabiliko geruta, bat da, Biore inguruan dura eta erradicazio negatiboa pese
etan uten eta dituen geruta da.

* Oxigeno berezi hori Forte nahi zutin urmek horrelak spray bat erabiliko. Melurra bat sortu eute
(Txabek zinen melurra kontutan) aizto xargatzen zuten eta bestetik oxigenoa iban ezik
beste gizakiek konposatua oxigeno berezi hori Forte zutin. Bestela antzeko betiak
sortu eta itzagoni antzeko betiak nehesti zuten.

* Spray-a beratzen, berria orain astroautik txandikio juntzi bat behar zuten,
berdin eta itzello; txandina, oxigeno batek, tibebat,... eta horrelako
gauak biltzen zituzten juntzi hortenkoko. Juntzia euste eute,
gizakio arrazoi xamarrak zireni, gris txelondioa, misutia, kutsadurak...

* Asteroen gauza geltzak zituzten: espazientzia, "Nola
partido dug?" galdeztzen zituzten euren hiruak.
Umeara aterten urruneko lagun batzuk
astroautikoen egiten ziren lan, eta aterri
lagun horren telefonoa eskuetan zuten.
Lagun horri datu eta espazientziaaren
pizca giztik biltzitako eskuetan zuten,

* Txandikioa juntzi behar zuten, eta horrelako
gauak biltzen zituzten juntzi hortenkoko. Juntzia euste eute,
gizakio arrazoi xamarrak zireni, gris txelondioa, misutia, kutsadurak...

* Asteroen gauza geltzak zituzten: espazientzia, "Nola
partido dug?" galdeztzen zituzten euren hiruak.
Umeara aterten urruneko lagun batzuk
astroautikoen egiten ziren lan, eta aterri
lagun horren telefonoa eskuetan zuten.
Lagun horri datu eta espazientziaaren
pizca giztik biltzitako eskuetan zuten,

* Txandikioa juntzi behar zuten, eta horrelako
gauak biltzen zituzten juntzi hortenkoko. Juntzia euste eute,
gizakio arrazoi xamarrak zireni, gris txelondioa, misutia, kutsadurak...

* Asteroen gauza geltzak zituzten: espazientzia, "Nola
partido dug?" galdeztzen zituzten euren hiruak.
Umeara aterten urruneko lagun batzuk
astroautikoen egiten ziren lan, eta aterri
lagun horren telefonoa eskuetan zuten.
Lagun horri datu eta espazientziaaren
pizca giztik biltzitako eskuetan zuten,

* Txandikioa juntzi behar zuten, eta horrelako
gauak biltzen zituzten juntzi hortenkoko. Juntzia euste eute,
gizakio arrazoi xamarrak zireni, gris txelondioa, misutia, kutsadurak...

* Asteroen gauza geltzak zituzten: espazientzia, "Nola
partido dug?" galdeztzen zituzten euren hiruak.
Umeara aterten urruneko lagun batzuk
astroautikoen egiten ziren lan, eta aterri
lagun horren telefonoa eskuetan zuten.
Lagun horri datu eta espazientziaaren
pizca giztik biltzitako eskuetan zuten,

* Txandikioa juntzi behar zuten, eta horrelako
gauak biltzen zituzten juntzi hortenkoko. Juntzia euste eute,
gizakio arrazoi xamarrak zireni, gris txelondioa, misutia, kutsadurak...

* Asteroen gauza geltzak zituzten: espazientzia, "Nola
partido dug?" galdeztzen zituzten euren hiruak.
Umeara aterten urruneko lagun batzuk
astroautikoen egiten ziren lan, eta aterri
lagun horren telefonoa eskuetan zuten.
Lagun horri datu eta espazientziaaren
pizca giztik biltzitako eskuetan zuten,

jarrizibide eta jantzi. Honek hau erantzun zuen:

- Zirkunko behar dituzu?
- Antartikoko, Peler itzuliko dituzu? — esan zuen Maiclenek.

Hondik egun batzuetara intzi ziren gauzaek eta pizca beharria bere aldean Maiclenek hasi ziren. 2 egun oso irain zituzten hura erakusten.

Dena prest zeukaten, inork jokio sabaia zuten; hurrango gauaren joango ziren.

Hurrango gauan, jantzi arrazak jantzi, spray-a hastu, fordegian zegoen espazientzia ego eta mastixak jaurri zuten: 10,9,8,7,6,5,4,3,2,1 ppsschhh!!

Atmosferaren intzi ziren, troposferaren, estratosferaren, hori gelditu egun ziren eta intza une bai. Sola bat zuten gauzak espazientzia biltzea zeguna.

- Hemen dego zulba, ekhizean! — adierazi zuen Beratek.

* - Ongi da, orain non — erantzun zion Maiclenek.

Maiclen heldu zenean, spray-a hastu eta Beratik utzi zion, Beratek politik-poliak zuloe estuki zuen.

Espazientzia itzultzen zehaztena, spray-a dusegiteen hasi ziren eta zuloe itzuli ziren, alaik gainera behera zeguna. Pobalatu zuten sprayak itzagrama eta zuloe itzuli bezan zogora eta besterik itzagrama bat fortu behar zuela.

Hondik ingurutik atertzen hasi ziren eta troposfera haren zebilen gauza likidoak hartzeko,

* zuloen zati batzuk jaurri probatu zuten. Harrigunia iban zain, ez zen erantzun,

- Oraintzai! oraingoz da erortzen! — esan zuen Maialenek.

- Lortu dugu! beste misio bat betetza! — potzuen pozuz Benatek.

* - Kosta zaiagu. — Maialenek.

Espazioetara sartu eta itxularakoan, atmosferatik intzelakoan erregain bukatu zitzaz

eta han gelditzi ziren. Larrialdietako telefonetik deitu zuten, larrialdietakoak astorera

haidek umea bila joan ziren. Anai-arebak, astorarentzat espazioetara igo ziren eta ad-

* GIK beste espazioetara berriekin eraman zuten. Atxizam heldu ziren, umean gurasoak osor

tronik zeuden: ekarri heldu zirenean, gurasoek errieta egin ziren, baina orro ere baten

Oraingoan egunlarrietan eta telebistan Benat eta Maialen agertzen ziren eta jende

giztak eskerrek ematen ohi zituztien.

Biek, gurasoen errietak ohaistuta hurrengo abenturaren gain gelditzi ziren.

* Horrelako gauzarik ez geritzeko ingurumena zaindu behar dugu.

Zabala Bilba

* Seber Alkibe :)

JON ANSOTEGI VALLEJO DE OLEJUA

L.H. 3.zikloa

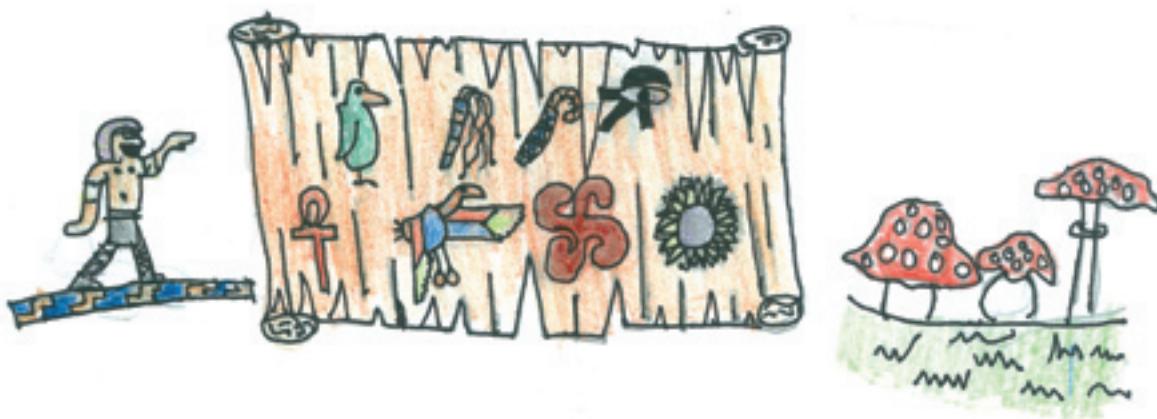
"Bidaiatzea gustuko
dut munduari bira,
emango nioke"

NUNESEN PERGAMINOA

NUNESEN PERGAMINOA

Nunes makintuta zegoen, San Migeleko Baserizaren atzekaldeko harkaitz zorrotxen artetik paratu nahian. Urrunean argigune bat ikusten zen eta bertaratzeko ahaleginak egiten hasi zen. Gorputzegaz argala, estua eta malgua zen. Bere zortzi urtetarako jaioa eta aurorta zen. Beti zirrikitu guztietara sarteko eta alba guztietara igoteko prest. Oraingoan ore, leku ilun eta Beldurgarria izan arren, urruneko argitxoak, zer zegoen jakiteko grina pista zion. Esan eta egin. Zelan edo halan lortu zuen argitxoraino iristea. Nunesek linterna harturik denqaztertu eta Bat-Batean Txoko Batean zerbaitek atentzioa eman zion. Pergaminoa fin, txiki eta hautseztagatua zen. Ezer esan gabe zirrikutik atera eta etxera joan zen. Atari eta amari geratutakoa kontatu zien. Nunesek aita eta ama konbentzitu zituen Egyptora joateko, jakintza batzukitzeko armoarekin, Bertan Keops, Kefrén eta Mikerinos piramideak bisitatu ondoren, Devira Buelatu ziren erantzunik gabe. Ordurantxe bururatu zitzaien herriko gizon zaharrena bisitatzen. Gizon hori etxapal eta pobre

Batetan biz-zen. Bergaminoa ikustean zuri-zuri jarri zen eta berba egiteko adosrik gabe lurraren gainean Eguzki-lore izena idatzi zuen. Ordutik aurrera inork ez daki sersatik, hiriko etxe guztietan eguzki-lore bat jartzen da zintzilek eteko atarian. Hala ere, Nenesek pergaminoa bere okura itzultzea erabaki zuen. Bertan lamia bat aurkitu zuen eta Eguzki-loreren pergaminoa itzultzeagatik orari bat eman zion: lauburu bat. Nenesek bere eteko atarian jarri zuen. Orain herri hortatik bueltatu osatzen badugu etxe guztietan eguzki-loreaz gain lauburuak jartzen dituzte. Inork ez daki sersatik, baina badalez pada denek jartzen dute. Asiar, beldur dira ilargi beteko gau askotan, lamiaek eteko atarian gelatari ikusten baitituzte.

ITXASNE URIONABARRENETXEA OTAZUA

L.H. 3.zikloa

"Ipuinak irakurtzea eta
idaztea gustuko dot"

NAHI BAINA EZIN

Nahi baina ezin

Ni Maita Izenetsu neska gomitan bat maiz. Egunero joan ohi maiz estuera. Sarritan ez nie nahi dudalaua, bai? eta gurasoek agintzen didatelaue. Orokorrean, ondo posatzetan dute lagunekin jolasean. Beste gauza bat da eskolan astenketaz astenketa gabiltzanean.

Astelehen batean asper-asper eginda nindoan burumatean bi egun horien ostean eskolako itzuli beharraz. Egun harenan ikasgarri kostatu zitzaldan esnatea eta, zen esanik ez, janetea, motiboa prestetza eta exofora joatea. Heltur nintzenen lagunekin mormorikoa aurkitu nituen. Bazituiden zerbitzit horrigarririk zutela eskuartean. Zen zen misterio hura galderatu nien eta kontua zen inork ez zituela egin Matematikako lankak. Orduan, koadernoa egin beharrean, liburuaren egia genituen. Maisua jarreraian ohantza eta haserrearen haserrez zera esan zitullen:

- Bihar astenketa!!! Eta ez maiz atzena botako Denau harrituta geratu ziren.
- Nola! Zengarik? Ezazu horrelakorik egin!
Baina guere errengau aldekoak iban ziren. Sarria zitzaldon bidea astenketetan egitea eta egin ere bai.
- Egungo batean zen ikastea nahi duzu? Zituen luciak Denak berdin pentzatzen genuen, egia esan, ez baitzegoen osasibidezko horrelakorik egiteko.
Arretxalde parecan Leire Iruzi^{eta} nuen komunitateko joareko adierazi zidan keinuak erabieliz. Ni eta Leire lagun handiak ginen

eta joan mintzen bada zer behar zuen jeltzera. Hori bai,
Seguru mengoa oso keta garaiak zela, hura baitzen egun hantza
trutxu-murruetako gai batzarrak. Komunera sartu eta gaaletu nio::

- Zer behar duzu hornelako diskreziorekin leitzeko?
- Gauza bar esan behar dizut, baina promesa egin behar didazu
ez diozula inori aipatuko.
- Bole,bole, ados. Promesa egiten dizut gauzari garrantzitsuena
izanda ere isilik egongo naizela .
- Ongi de.

Ondean orri bat ateria zuen karpetatik jaistenketaren fotokopia
zen. Berau esan zidian fotokopiagailuan aurkitu zuen gauza bat
fotokopiatzera zihorunean eta hantzu egin zuen. Ni sutan joan
mintzen maisua dantzuko zelako fotokopia bat galeta zitziola.
Hori bai, promesa promesa da eta ez nior inori esan egun
guztian.

Hunongo goizean, gelara sartzean, bedunnaren belarunez hankatik
gooldizinezko dan-dan batzen nitzuen. Gainora, maisuak zaratokka
hortu gintzen marko astu zion gotokopia guztetuz.

- Argi dago geldi honetakoak delatu-escan zigun maiuskuak
ikurragazteko menatzen egiten gainora. Orduna mila barne burruak
- Ni, ni izan naiz.

Uste duz gelatikideak ez zigortzearren, ojin nuela, batera ere,
leire babestearren. Maisuak zigortu egiten ninduen. Bazirudien,
leire triste eta carulum sentitzen zela; horregatik, arratsalde
batean klasea bukatzean dena kontatu zion maiusua.

- Zorionak! Azkenean hortu duzu indiora dena kontatzeko
Etu leire harriturik.
- Nola! Ba al zerrekien ni izun mintzelak gotokopia astu zuen?
- Dena nahi-escan zigun bizi begira - ze triste zeundela
zure beguna zigortu nuelako zugenik aurpegile omarecorren
- Orduan ez gaitzen zigortuko esta?
- Iauina baietz gezurretan ibiltzearren; baina gutxireugo. Hala
ore, zorionak egia eseteoren.

Hurrelak zigorrak bere eta zerbaiz ikasi germen biotik berotik
ezin dela tranpalk egiten ibili eta mila ez dagoela gezurretan
anitzerik.

GORKA URIBARRI GUERRERO

L.H. 3.zikloa

"No tiene frase"

MARIA ITSASLAMINA

Maria, itsaslamina

Bazen behin Maria izendio mediatila bat Nuriñan bizi zena.
Maria baserritik batean bizi zuen, bere gurarekin eta bere melba
tariarekin. Bere aita, Angel Ller, itsasoa lan egiten zuen.
Bere ama, Yolanda, idazlea zen, honetik unmentzatua ipiniak
idazten zituen. Aitor, bere melba, triki-trikia geroz jarri eta
le hestenik ez zuen egiter.

Maria, izatez mediatza lihurria eta liztorra zen; aurpegia orinez
litterik zentzam. Ilea laburra eta kribila zuen. Bere gustuko kidea
igorriko zen, honegatik uda giztietan hondartzera sotan izen.

Behin, dñeñero ligarren izandear, goizto haranetan lehena
joan ziren. Orduradio, hondartza ia jendez litterik zegoen. Familiak
osoa hondartzara aliatu zen eta eguna pasatzeko doñi
zirenez leku egoki bat aurkitu ondoren, arropatik hondak, euguzti-
krema eran da, berehala, Maria zuri ozer esan gabe, gizetean
uretan sartu zuen. Uretan sartu lezain larter, denetako ahozta
egion ziren.

Mariarentzat urentzi ona zen, bera uretan, jolasten, urtetik
intetan eta sartzen, urpean leuna sartu eta arrain tukia
iurten... eta horrela paratu zuen agura.

Bien litartean, Aitor negar batean hasi zen, gurasoak semea eduki
helder eta telerrara joan ziren. Bertan, Mariaren lagun baten
gurarekin topo egion zuten eta Maria non zegoen geldetu zituen.
Orduan, gurasoak hontzatzan dira Mariak ahozta egion zirela.

Zistre biziaren hondartzara bueltatu eta Mariak gelditzera
eta lehunetik ordeztzen paratu zuten denbora luze bat.

Guztetz metatza da atxotakotzatik satoristearren gara diade ziren. Segituan, itzaloztatutik Mariaren izena lehin eta lehio errepitatzen zuten, baina alferdi. Maria ez zen agertzen, Maria handit zirene zegoen. Baina, non?

Mariak uztar jarritzan zuen bere munduan, itzapean bere laguntzaetan jolareaan. Baina, nola?

Ez maiatzko! Urpean arrasten jarritzan dit! Nola gertatu ote da? Hau leia miraria!. Orduna zaldi-teatuek familiarekin topo egiz zuen eta hitzgizon hori ziren. Elkar uztengizten! Zaldi-teaturrek Maria ikusleari ez ziren aldeinde. Zer gaitz ez ziren ikaratu? Ondorean, gizadia ikuszen baten erretziaz arrainak eta lertelako itsas-animaliak berehala muntzen diren.

Ia kontuetan gale Mariaren gorputza aldatzen joan zen. Sirena eder baten itxura hantxe arte. Hantzen ordez entzutaz joitako nola eder bat zebian. Ile laburra eta kribilaren ordez ile luze eta leuna zuen, berari biki ametratzen imaginatzan zuen moduriko. A molako aldatze!, pentzatu zuen Mariak. Eta gurtura sentitu zen. Itzapeak ezagutzeko antera egin halea zeukan eta. Arrainak bezala muntzen zen uztarri. Orain kobretoko arrainak, orain baleak orain ubarrak ikuszen zituen. Itsas-izarrak, eta zer ez zuen ikuszen Mariak!

Haldiko batean, itzaseintzat baten forma zuen objektu bat ikusi zuen. Artiko-artiko lurbildu zen eta zer bait distiratsua ikusleari leihatzi barrura sartu zen. Baina lapatean kolpe betez konterka zaldut zuen. Mariak bere izena lehin eta lehio ertruztu zuen. Begiak indi zituen da... Zeeeeerrrr?

Mariat ihasten duen lehen inidea bere amaren aurpegia da. Orduna, kontutanetzen da zorionero ametsa izan dela, eta bere amat izarteri duela estolara zotetzea orduna delatik.

Eta hala bazar edo ez bazar, sar dadila Kalabazar eta ateria dadila Mielkako plaza.

EDURNE
ZALLO
GOMEZ

L.H. 3.zikloa

"No tiene frase"

NIRE AMONAREN IDEIAK BIKAINAK DIRA, BAI!!!

NIRE AMONAREN IDEIAK
BIKAINAK DIRA, BAI!!!

Nire amonaren gosian, hau da, orain doba zì uste gutxi gorabehera batez eder pizkun bezaliburu, ipuin, komiki... osor finkatuak denek ezaugten zuzentzenak. Nire amorea elkarreko ardetea, ia amore gutxien batzuk baina haurrak gain deskontsua bat zuen, idazkera eta eta bere ametsetako bat bere itzala bakoira ideia finkatu bat bilatzea zen, baina hori ia ia eskerroa eta baina egile... egile bihiku ahal izango zen. Ordutik amonaren ametsa jatindar galduko batauk egitea erabaki eta gofdetzen hasi nintzen; Ezan tabeki zuen idazkera ikuska, gustatzen batzai, erreka beztain bidea, bere ametsa bateroko-sa egin behar dudan... eta horrela ideia batzuk ateratzeari lotku eta andearen osoak estakututako ideialara gehabira pasatzen hasi nintzen. Ideialen ideialara saizien ekarrizketa bat baino.

Hurrengo gosian, orduz "jaietzi, jantzi, gosaria" haur eta eskolako abelarri nintzen banea atean eta motako bidezaketa nola. Nire lagunek n̄ ikusi berain lehengarri hurbilatu eta hizkeran hasi ginen gaitz guretxik berarek. Geron txinirik joen era uduen, oso uduen nengoen andearen osoak "ideialari" haurrak eta osango zizan jasmin zehi mendero. Andearen oso moja eta altzairu ah. Askotan gustatzen zituztela, eskerria "jaietzi, oso haurrak nintzen" egunero azerbitz beraria. Andearen osoak ideialara (finkatuak) gertu eta zirkulatu egiten nintz. Ezendu eta imaxinetako oso ideia osoak hizketa esan zidan. Bezia ere, alkortzketan hasi ginen eta eskeriko Ezendariak ipuin lehiakera bat antzeko Euskal mintzak

Zidin. Ea een deaigantekos, nabi auten kostek baxoik batien. Euter pene. Nik nile amarazan amelha betekko autera edesa. Abla penteku nuen. Nile andesiricoi (Ezari) nile amare eta gurasetchi mitxan bokoz dudka esan nbi. Estas arantza baxin bokoz, abide bokoz, tipi-tapa, etxeko trinko jo eta amore eta gurasoi geratutako azabdu nien. Etxeko guttiak betza goita, imaginatio etxo, ideia bixiak eta dantzaik mela kontentatu eta ipuin teknikorako prest neigoko esan zidan. Agurero beasun, ezkero aldiak ninten beri baino iniziale handiegatik. Kien arren posibletik pentsean ipuin teknikorako pentsaileen jerauk ond zuei era horri bokoz zeuden jasotik. Nik ere nile iba ipini nuen, betza erabili. Astero eta agurero bokoz zerbait berria hazi nuen askolan eta gora jasotan, ezkero "jaka ipure zortzka berrautu" zitzauden. Arderioak asto batz nula ipuin idazleko esan zidan. Nik oñenaren ien burua asmatuta eta "mentiburu + galdeko galduen Bild" zeho nile begira, guraso amorak eta ia ia dantek irakasteko antzeko sederia eta bixiak nula ataldean zidan. Ordurako liburuak tigrean idazten hazi ninten nile amarazen begunta apur bokoz. Osasindik 5 egun gelditzen zitzaizkideren ipuin arantza, baina ez pentsa, ez ten looghi. Nik nile nula baino askot ere lailegoa zen idazle lan eta ipuinak idazter best askok irakasteko. Eta-saila et zitzauden inuditzen baina gogotu eta hon askotak eta horridakor bai.

Gero eta denbora gutxiago gelditzen zitzaiden ipuin entregattekos eta gero era uduzago nergoen, baina ez zen osor aurrean. Batzak ore norbait sagulu eta hizkera basiko zistetan. Hau adde batez utzita pentzen eta ipuin egiten jasotu nuen, nokiñ nile amarazen begunketa-rekin. Egun baxutu pase eta ipuin amaitu nuen. Ezkerroak!

Baire, oraindik gauzira posatu, harrizkak egin eta txukun-txukun jasoi behar nuen lehiaketako aurkezleko. Harrizkak nire txikitako siburu batetik atera, aurkaketa eta kopiatu egin nitzuen, oso ona nitzuen harrizkak egiten, baina hiri esaten zituen berintzat. Nire amara ere oso ona zen, oso bedintzak ginen, biek egiten gaituzten harrizkak ondo, biei gustatzen eta hizkigun ipurak astorrea eta gauea gehiegiztan ere.

Hau gora sentitu nuen? Oraindik 2 egun gelditzen zituenak eta ipuria aurkitu edo entregatzeko gauzira, harrizkak eta denean neukon egindako neukon. Segunduak, minutuak, orduak eta gureak posatu ziren eta ni txandek egan nitzuen gura heldu zen. Eskolako abiadura nitzuen beriko moduan infantea aldean eta motiboa biskotean neurtua. Eskolako helperoak ipuria entregaratu nuen.

Aste bat igaro ondoren nire arderenak ipuria lehiaketako. Ko irudaketa eta sariak dituen, eta neskifrik nik estatu egin nitezion eta gauea haziagai batzuk nuen paper kaxtan: nire lehenengo lehiaketaren 2. postua lortu nuela. Elin nuen tirostu. Arderenak (ez zu) mite ezer ean eta bi misu eman. Nakon. Geroago saria eman zidan. Etxean geratutako osoak dira eta oso pozik jasoi ziren.

Hala, zo oso gobergo lehiaketa egin nitzuen eta denetan sarien bat lortu nuen -dienezak, idazleen argazkiak, Sira-dise eta gureti lortu nuen. Hainbeste ipurin astoratu, idatti, irabazi... Ondoren 100etan bildutako lortu nuen, NIRE AMARAREN ANETSAG oain pila bat liburu, ipurin eta komiki ditut irakurritza, nik eginda eta nire amarruzen ipurin fanatikoe. Baire oz portsa? Oraindik idazten jarraitzen dut eta oso posizioago nire txikitako eta oraingo hizkienkin.

JON
ONAINDIA
MEABE

L.H. 3.zikloa

"Kirol zalea naiz, baina handitan
margolaria izan nahi dut"

MARTXELO ETA BERE BIZITZAREN ALDAKETAK

MARTXELO ETA BERE BIZITZAREN ALDAKETAK

Bazen lehin Martxelb ireneko 10 urteko mutiko bat. Munduan amaiera zirudien herrixka batean bizi zen. Berro gurarekin bizi zen, er zuen kan neba - arrebarrik. Oso mutiko abio eta bixia zen. Ikatua berain ibilteko zum eta begiak, berriak, uholdeak egun eguzkitsuenetan zeruak izaten duen kolorea berain urdin argiak.

Martxelburi gurarek txiler bat zeukan baina lan jalgatzeak eta itzugi egin behar izan zuten, ondorioz, hauk hank galdu gelditu ziren. Lanen bidez gaindutu arron, algeztikabeak izan ziren egun zituzten ahaldegim guretak.

Horregatik herri hondingo batera joaten erabaki zuten, honi lan aukera gehiago bai izango. Martxelburi honen berri emon ziotzen, oso triste jarri zen. Herrixka hortor lantzen behar zuen gurtua, eskola, bigunak, familia... Martxelok

beru gurasoei handik ez aldi egiteko eskatu zien, baina ez zitzaimez best aukerarik geratzen joan egin behar izan zuen.

Autonomia hainbat ordu igaro ostean iritsi ziren berien gloskairu eta berriroa. Herrikoakoa baina trikiagena zen. Ez zen ordo politikoa, baina Xanpozi matu beharrean zituen eta katean katen dirarik. Astelehena iristear batzen, estekera joateko ordua era iritsi zim eta beru omak lagundu zion. Eskola beru irakaslea eta ikaskideak eragutu zituen. Hartzek oso kritiko zenez asto kostetan zituzten ber ikaskideengam hurbiltzea. Lehenengo hurbildu zituztien ikaskidea, meska bat zim. Akitz izenezko. Akitz oso atsegina zim Martxobekin. Gaintzoko ikaskideak Martxobi ixtela egiten zioten bitartean Akitz ahalik eta gehien laguntzen zaiztean zim. Martxobori edozer egiten zioten, iseka, bultzaka, ostikolo eta etxera era jarriztan zioten. Harteko oso gaietki pasatzen ari ziren. Akitzak eta beru lagunek, meskek, erabalki zuten beti Martxobekin egotera, horela, mutikat jebaskor jarri eta Martxeko lantzen utzileko zutda ust zutelako.

Eta azkenean esan bezala gortatu zin, Hartzeloa bakoiz
utzi zuten eta bere lagun era egim ziren. Handik
aurorera oso norzik bihiz izan zion eta Hartzeloren
guriasoek diru asko irabazten zuten.

AMAIERA

OIER ORUE BASTERRETXEA

L.H. 3.zikloa

"Handitan sendagile edo
arkeologo izatea gustatuko
litzaidake"

GORRI ZEZENAREN ABENTURA

Etorkirunera jausi bat eginda, behiak eta zezenak desager
treko soiam egin zirenean, baren Gorri izonekko zezan
agintari bat.

Oso indartua zen; gihartua. Begi marrak situren, sudur han
dia, adar narroak eta belarra, pentura eta maboaK izug
ari gustatzen zitzaizkion. Betizu arrasatkoak zen.

Amets bat zuen: galaxia batera joan eta bertan Emosko
Bide bat egin.

BeraK "andregai" bat ere zuen, Pinta izenekoa. Begi urdin
eta Xamagariak situren, burton lursa eta iletrua, eta
marruaren Kolorea suri-beltza zen. Esne lehi arrasatkoak
zen.

Gorrik eta Pintak baruten semetro bat, Domingito deitzen
zen. Hiru hibabete eta ordi situren. Txikira zen baina oso
bihurria.

Euren jabeak jateko gizon, Domingitorri amates zion
beti, eta ez zuten ulertzen xergaitira.

Udaberriko egun batean, zdoan belarra jato zelitsala,
jabeak Domingitorri, burua estalir zaku bat ipini zion
gero bondatik atea zuen meler eta arkenik, Komisi batora.

sartu zuen.

Bertsona honetako papel batzuk eman nizkion Karmioideuna
ri, eta alde egin zuen. Gorri, indartsua eta bihorra zinez,
landako estakak eta alabratik apurtu zituen, Korrika
jotekiko Karmioaren atzetik. Pinta, oso kerkatuta geldetu
zen, baina Gorrik esan zion et Kerkatzeko horak askatuz
eta ekarriko zuela Domingito.

Gorrik Kilometroak egin zituen Karmioaren atzetik
Durangoko hiltegira heldu arte.

Geroraago, hiru gizon maltrurred Domingito Karmiotik
atera zuten. Gorrik hori ikustean dazerritu egin zen eta
oraso egin zien hiru gizonei. Hirurak senetist intenda
utzi zituen. Gero bere someari zahar hura Kendu zion eta
eta ondo zegoela ikasi ondoren sartu brian hiltegi
barrua sartu ziren horak. Han erustekoa aurkitu
zuten. Bertsona batzuk, txabal eta beste animalia batzuk
filtron zireldeta. Gero euren gorputza ebaki egiten zuteka,
batzuk Kariaetara sartzen zituzten eta beste batzuk
plastiko batuetan. Gorrik, adosar, harri jipoi ederra
eman zien, gero hango animalia denak ateraz zituen
hiltegitik, libre izateko.

Hai egun orteam, Gorri eta somea, Domingito, etxera joan
ziren onik eta bisirik.

Etxera heldu zirenean, Gorri beste behiekin eta zerenekin
etxean zon handan pontsakoen noha Kompondu gizakiek ari
ziren egiten derostrea, eta ideia bat eduki zuen: gizakiek,

hitz egites, baina hori oro naika zen. Ez baitzkiten
lehiak eta zerenen hirkuntza. Baina lantak emakume
bat eragutzen zuen abereen hirkuntza ulertzen zuena.

Urrengoko gunean, Gernikako Iunitxean elkartu zon
Gorri gizaldiaren; eta nork! Bere hirkuntza sediak ema
Kumearakkin. Ordurako bete eta hiru ordu laurden irauzten
elkarrisketak. Giraldia Konturatu zon beste gizaldiak ogiten
ari zienak es segoela ondo eta esan zion Gorri gehiago
es zutela halakorrik egingo, honela jarraituz doragertzeko
zorian egongo zuela eta Konpartsazio modus gizaldiak es
rekien zor egin eta Gorrik eman zion ideia, esperituz-ontzi
batean bidai galaktiko bat egiteko ametsa zuela, eta
egon.

Egurki Sistematzik harantz joan ziren eta gure galaxiaren
inguruau Ernestko Bide bat egin zuten. Horregatik gure galaxia
Ernesto Bidea deitzen da eta Gorrik bere ametsa betezuen.

